

RSJ investuje do rychle rostoucích topolů na Ukrajině. Cílí na plantáže o tisícovkách hektarů

Jan Brož

jan.broz@hn.cz

Hrozilo, že plán založení plantáží rychle rostoucích topolů na Ukrajině skončí v úplném zárodku. Investiční skupina RSJ Libora Winklera si totiž vyhlédla pozemky na východě země poblíž Melitopolu, kam počátkem roku 2022 také vyslala dva kamiony se sazenicemi. Pak však Ukrajinu napadlo Rusko a region se proměnil v nedostupné, okupované území.

Třetí připravený kamion plný objednaných stromků proto zamířil na Zakarpatí, kde se RSJ mezitím podařilo narychlo sehnat náhradní pěstební plochy. Do dnešních dnů tam skupina osázela topoly zhruba 40 hektarů a ve výsadbě plánuje pokračovat.

„Nyní na jaře proběhne třetí vlna, kdy se chceme dostat na 100 hektarů. Plán však je mít plantáže až o tisícovkách hektarů rychle rostoucího topolu s tím, že materiál se pak bude pálit nebo prodávat výrobcům OSB desek,“ popsal HN asset manager

skupiny RSJ Jakub Kučera, který má projekt na starosti.

Podle něj je reálné, že se skupina v průběhu následujících let dostane na 3000 až 5000 hektarů plantáží. To by výrazně převyšovalo rozlohu, na které se rychle rostoucí dřeviny pěstují v celém Česku. Podle údajů ministerstva zemědělství nyní v tuzemsku zabírají plochu skoro 2368 hektarů.

Výsadba by podle Kučery mohla probíhat i rychleji, problémem se však ukázal být nedostatek sazenic v českých školkách. „Chybí nám sazební materiál. Udělali jsme proto mezikrok a založili si na Ukrajině i vlastní školku. Materiál množíme přímo na Zakarpatí a za rok bychom ze školky mohli už i něco vysázet. Pořádně se to ale rozjede až za dva tři roky,“ dodal Kučera. Investice do školky podle něj vyšla na jeden milion eur, tedy zhruba 25 milionů korun. Rozšíření plantáží si vyžádá dalších asi 130 milionů korun.

Skupina na Ukrajině spolupracuje s brněnskou společností Agdata, která se zabývá precizním zemědělstvím a digitalizací farem. Ta tamní plantá-

že vybavila moderními technologiemi tak, že je RSJ může monitorovat kompletně z Česka. V první řadě jde o GPS jednotky, které hlídají pohyb zemědělských strojů. Dále je to senzorika, tedy meteostanice a půdní sondy, a až kmeny topolů dosáhnou potřebné tloušťky, plánuje je Agdata opatřit i dendrometry monitorujícími přibývání dřevní hmoty.

„Třetí oblastí je pak satelitní snímkování, kdy využíváme data z družic. Díváme se, jak se vyvíjí školky, kde jsou jejich silná a slabá místa,“ nastiňuje spoluzakladatel Agdata Lukáš Musil. Podle něj příležitostí pro využití digitálních technologií bude přibývat s tím, jak se plantáže budou rozšiřovat.

5000 hektarů

■ Až na takové ploše by skupina RSJ chtěla pěstovat rychle rostoucí dřeviny na Ukrajině. Pro srovnání, v Česku se pěstují na ploše necelých 2400 hektarů.

Pro Agdata jde o neobvyklou zakázku ve dvou ohledech. Zemědělský start-up má bohaté zkušenosti s monitoringem tradičních plodin, jako je například obilí, poprvé se však zabývá oblastí rychle rostoucích dřevin. Druhou novinkou je pak vstup na složitý ukrajinský trh. Agdata je však silná na Slovensku a výhodou proto je, že na Zakarpatí to už není tak daleko.

Musil věří, že se firmě podaří etablovat i dál na východě. „Ukrajinu bereme jako zemi, která je pro nás zajímavá. V současnosti komunikujeme s tamními firmami v Kyjevě, které prodávají zemědělskou techniku v rámci našich produktů precizního zemědělství,“ popisuje plány dalšího rozvoje Musil.

Rychle rostoucí topoly je možné sklízet už po dvou letech, RSJ se však přiklání k tomu, že je nechá růst o trochu déle. „První pořádná sklizeň přijde v letech 2031 a 2032. Kloníme se k tomu, že je budeme sklízet jednou za pět let. To už mohou mít topoly 35 centimetrů v průměru, což je takový trochu nízký les, který se sklízí dřevařskými technikami, tedy

harvestorem nebo dřevorubci,“ vysvětluje Kučera.

Mladší stromky se oproti tomu sklízí speciálními kombajny. RSJ si však ponechává delší časový horizont i pro případ, že by se skupině vzhledem k podmínkám na Ukrajině nepodařilo úrodu sklídit včas a kombajny by pak už nebylo možné na plantážích využít. Podle Kučery přitom riziko nevychází jen z bojů, ale třeba i z počasí.

Vznik plantáží nepřímou souvisí s jinou investicí RSJ ve východoevropské zemi. Skupina už od roku 2020 na Ukrajině postupně investuje do výstavby kotelen na biomasu. Do dnešních dnů vybudovala v zemi teplárenské zdroje o výkonu 15 megawattů zhruba za 1,5 milionu eur, tedy 38 milionů korun. Původní myšlenka přitom byla, že teplárny budou pálit štěpku z vlastních plantáží. Tato možnost není podle Kučery úplně zavržená, zda se realizuje, záleží však na budoucím vývoji. Většina ukrajinských kotelen skupiny se totiž nachází v Kyjevě a vozit surovinu z 800 kilometrů vzdáleného Užhorodu se ekonomicky nevyplatí.